

KNY-18-

00684

MEMORIAM

VIRI

NOBILISSIMI AMPLISSIMI

EXPERIENTISSIMI

JOHANNIS FRIDERICI
LOBSTEINII

MEDICINÆ DOCTORIS

ET PROFESSORIS PUBLICI

CELEBERRIMI

CAPIT. THOM. CANONICI DIGNISSIMI

ARGENTORATI DIE XI OCTOBRIS MDCCLXXXIV

PIE DEFUNCTI

UNIVERSITAS ARGENTORATENSIS

CIVIBUS ET EXTERIS

COMMENDAT.

ARGENTORATI,

Typis JOH. HENRICI HEITZII Universitatis Typographi

UNIVERSITAS ARISTOTELIS
CIVITAS ET EXTENSIO
COMMENTARII

KNY-18-00684

ARISTOTELIS
UNIVERSITAS ARISTOTELIS

RECTOR
UNIVERSITATIS ARGENTORATENSIS
JACOBUS LUDOVICUS
SCHURERUS

PHILOSOPHIÆ ET MEDICINÆ DOCTOR
PHYSICES PROFESSOR PUBLICUS,
CAPITULI THOMANI CANONICUS

LECTORIBUS S.

Rerum naturalium & humanæ œconomiae studia eam habent fortis suae communitatem, ut alterius disciplinae incrementa alteram quoque disciplinam promoveant. Quæ enim circa materiam caloris, cum solidis fluidisque corporibus combinatam, quæ de lumine, rerum texturas & colores alterante, quæ de potentia phlogisti in fossilia, plantas, animalia cognovimus, illa & ad sanitatis morborumque notitiam haud dubie multum contribuunt. Bonos insuper & finistros effectus, quos ab aëris mephitidumque actione expectamus & pertimescimus, ad origines contagiorum explorandas conducere; & quæ circa mensuram salubritatis & malignitatis aëreæ, deque artibus, vitiatum aërem restituentibus, recentia Physicorum tentamina confirmant, medicis quoque usibus inservire, omnes harum rerum vel mediocriter gnari facile intelligunt. Utut autem firmus sit Physices hic cum Medicina nexus, utrique scientiæ apprime utilis, longe tamen arctius est quod Chirurgiam inter atque Medicinam necessitudinis vinculum intercedit. Utrius-

que enim disciplinæ idem plane finis est atque materia, mali nempe corporis habitus, variorum symptomatum tumultus morborumque medela. Modi quidem curandi inter se differunt; at valde cognati tamen mutuisque auxiliorum commerciis sibi invicem conjuncti. Unde pronum utique & in aperto est, neque Medicum Chirurgiæ, neque Chirurgum Medicinæ præstidiis posse superfedere. Hi sane mortalium rebus optime videntur prospicere, qui utramque hanc artem, vere individuum, non sola institutione, sed ipso usu & exercitatione juvenes docent. Arctissimum hoc Medicinæ & Chirurgiæ consortium nemo sane penitus cognovit, nemo religiosius per omnem vitam coluit, nemo anxius discipulis commendavit, quam qui ante sex hos menses præmatura morte nobis & literato orbi ereptus est, quem diutissime lugebimus, B. LOBSTEINIUS. Quodsi publica vitæ, a B. Viro gloriose transactæ, monumenta serius a nobis exacta videantur, negotiorum curis, quibus impliciti fuimus, optimique Collegæ meritis, non facile breviori compendio exprimendis, mora hæc imputetur officii, eo sanctioris nobis & antiquioris, quod non postremis gloriæ desideratissimi viri testibus nos accensemus. Etenim familiariter cum eo vixisse nos, eosdem præceptores, eadem studia coluisse, plurimaque ex omnigenæ eruditionis ejus fontibus in nostros quoque usus dimanasse, grato animo profitemur.

Natus est Vir celeberrimus A. C. MDCCXXXVI penultima Maji, in Lamperthemio vico, duabus fere ab hac urbe leucis distante. Patrem habuit B. ANTON. LOBSTEINIUM Chirurgum, Matrem MARIAM URSULAM ECKELIAM Argentoratensem. Felici educatione præparatus, Gymnasium nostrum adiit; ex quo post septennium cum laude evocatus A. MDCCLII studiosorum albo nomen inscripsit. A prima ille ætate incredibili Chirurgiæ studio flagravat, ita ut puer jam vacuum laboris tempus secandis animalibus tribueret. Verum, pro excelsa animi indole, ad summa quæque quum eniti cuperet, omnia illa sectanda sibi esse credi-

dit studia, quæ consummatum Chirurgum absolverent. Præ-
 statis itaque literis humanioribus & linguarum eruditarum viva-
 rumque notitia sibi comparata, Philosophiæ, Mathesi & Phy-
 sicæ operam navavit: quibus instructus subsidiis, vastum quoque
 Medicinæ campum decurrere statuit. Quare inclytos scholæ no-
 stræ medicæ Doctores BOECLEROS, SPIELMANNOS, EISENMAN-
 NOS, SACHSIOS, Physiologiam, Chymiam, Botanicen, Mate-
 riam medicam, Pathologiam Clinicenque tradentes, sedulo audi-
 vit. At Chirurgiæ principia ex facundo PHIL. HENR. BOECLERI
 ore avidus hausit & Anatomix imprimis excolendæ perpoliendæ-
 que tam publice quam privatim totus incubuit. Unde & in
 præparandis musculis atque visceribus viisque vasorum & ner-
 vorum investigandis diligentia atque dexteritate brevi omnes fa-
 cile æquales suos superavit. Neque vero theatrum nostrum ana-
 tomicum discendi ardorem ejus restringere potuit; sed & in no-
 socomio regio clarissimi LE RICHE, patris, institutione usus,
 difficillimas quasque operationes sæpe multumque molitus est.
 Præstantissimi hujus viri humanitati, qua liberam illi cadaverum
 copiam concessit, plurimum se debuisse, nunquam non grato
 prædicavit animo. Itaque reconditas quasque humanæ machinæ
 partes abditissimosque canales continuè rimatus, infinitas natu-
 ræ variationes & ipsa quasi ejus penetralia sibi aperuit suoque te-
 stimonio docuit, non sola manuum agilitate Chirurgi munus
 absolvi, sed solida structuræ corporis cognitione opus illi esse,
 ut diversos operandi modos ægrotorum dispositionibus, malo-
 rum formis atque naturæ lusibus & quasi erroribus accommoda-
 re possit. Discant fane de viro hoc egregio quicumque Chirurgiæ
 adyta ingredi cupiunt, quibus auxiliis, quo doctrinæ apparatu
 pollere debeant sinceri nobilissimæ artis candidati. His ille pro-
 be imbutus, stadiumque academicum jam emensus, sequi exer-
 citus, castrenses morbos scrutari, Chirurgiam practicam ample-
 cti decreverat. Tandem, nonnisi repetitis præceptorum suorum
 admonitionibus victus, ad suscipiendum Doctoris medici gradum

adpulit animum, ita tamen ut Chirurgiam non postponeret Medicinæ, sed utramque scientiam amabili consortio jungeret; quo ipso liberalius præceptorum suorum votis satisfecisse censendus est. Examinibus itaque medicis cum laude superatis, A. MDCCCLX die XIV Aug. ab ILL. SPIELMANNO Medicinæ Doctor creatus est, postquam die XXVI Jul. ejusdem anni dissertationem, quam vocant inauguralem, *de nervo spinali ad par vagum accessorio* omnium ordinum applausu defenderat. Egregio hoc specimine difficilis hujus nervi historiam, verum ortum atque progressum, ejusdemque cum pari vago societatem & per carnes colli, & cervicis distributionem, clare & distincte exposuit. Tum vero iter literarium aggressus, Francofurti ad Moenum xenodochia, militi Gallico parata, frequentavit visisque thermis Wisbadenfib, Swabacenfib, Schlangenbadenfib & Moguntia perlustrata, ad illustria Belgii foederati Lycea perrexit. Ultrajecti ab ILL. OSTERDYK - SCHACHTIO, HAHNIO, WESSELINGIO, SACHSIO, RAVIO benigne exceptus, Lugdunum Batavorum petiit, ubi per integrum fere annum ALBINORUM fratrum, GAUBII, ROYENII, MUSCHENBROEKII, ALLAMANDI, HEMSTERHUYSI, SCHULTENSII institutione doctisque sermonibus plurimum profecit; insignes horum botanici divitias, lectissimumque rerum naturalium apparatus atque ingeniosam Muschenbroeckii physicam suppellectilem in suos quoque usus convertens. Inprimis tamen eximios Albinianorum præparatorum thesauros, ipsam quasi naturæ viventis exprimentes imaginem, summa voluptate perscrutatus est, ad similia tentanda jam tum animum adjiciens. Neque fugit illustrem Albinum juvenis, ad anatomiam nati, præclara indoles; qui adeo eum in deliciis habuit, ut & ad demonstrationes anatomicas, selectioribus discipulis instituendas, sponte eum excitaret. Amstelodamensium quoque xenodochia, theatrum anatomicum hortosque publicos semel iterumque invisit; BURMANNUM botanices, CAMPERUM anatomix peritia claros sibi devinxit. Hagæ comitum Principis Arausionensis longe splendidissimum rerum naturalium apparatus non sine admiratione vidit. Ægre demum a Musis Ba-

tavis abreptus A. MDCCLXI Lutetiam Parisiorum se contulit, novas ibi discendi opportunitates circumspexit. Itaque lectiones obstetricias LEVRETI, anatomicas FERRENI, physicas NOLLETI, botanicas MONIERI diligenter audivit. Xenodochiorum frequentator assiduus, medendi operandique methodos solícite investigavit; celebris inprimis MOREAU, calculos feliciter eximentis, dexteritatem non semel miratus. Humanissime JUSSIEU, ad officia quævis prompto, in deambulationibus botanicis comitem frequenter se præbuit. Illud autem inter præcipuos itineris literarii fructus merito computavit, quod illustris MORANDUS, Chirurgorum sui temporis facile princeps, tam insigni eum cultu atque honore dignatus est, ut aditum in privatum confessum utriusque Academiæ, & Scientiarum, quam ipse tum regebat, & Chirurgiæ patefaceret; cujus singularis beneficii recordatio nunquam non grata & jucunda illi fuit. Aliorum etiam illustrium Chirurgorum, FAGETI, BOERDENAVII, SABATIERII, LOUISII amicitia condecoratus, multa in Medicinæ & Chirurgiæ commodum ex eorum commercio percepit. Redux A. MDCCLXII, mense Februario, in patriam, ad pristinos mores & studia rediit atque annuente iterum amicissimo LE RICHE, creberrimas in nosocomio regio cadaverum dissectiones instituit. Ut autem præclari ingenii, usu & arte exercitati, dotes in utilitatem quoque cederent studiosæ juventutis, ab inclyto Ordine medico amplissimam tunc docendi veniam impetravit. Lectiones ejus Physiologicæ, Chirurgicæ, Pathologicæ, ab auditoribus avide exceptæ, juvenis doctoris famam mox per vicinas regiones celebrarunt. Ne itaque scholarum exterarum invitationibus aures præberet, intercedente Ordine medico, Senatus patrius A. MDCCLXIV Prodemonstratoris anatomici munus, cum annuo stipendio, illi obtulit; quod per quadriennium præclare functus, A. MDCCLXVIII die VIII Jun. Professor medicinæ extraordinarius designatus est, simulque spes ipsi facta Cathedræ Anatomico-Chirurgicæ; quam quidem eodem anno die III Nov. post ven. Eisenmanni obitum, felici-

bus auspiciis adiit a). Primas ille tum in theatro anatomico partes agens, nomine, ingenio, doctrina tantum inclaruit, ut, quæ jam loci opportunitate & cadaverum frequentia aliis antecellit, scholæ patriæ novum a Doctoris sui celebrati disciplina ornamentum accederet. Testes heic compello, quotquot eum audiverunt vitæ mortisque signa in ipso lectionum limine pandentem, quam distincte artuum & musculorum omnium situs nexusque explicuerit, quam dilucide vasorum nervorumque difficultates evolaverit, quam artificiose viscerum & cerebri inprimis atque organorum sensuum structuras demonstraverit. Neque solertius quis unquam operationes chirurgicas adornavit, rationes operandi discrevit, modos & tempora distinxit. At quod inprimis salutare, quodque dudum in votis fuerat, id ille primus exsequi instituit, ut non Chirurgiæ modo principia discipulis traderet, sed crebra operationum, ab eis tentatarum, repetitione chirurgos quasi effingeret. Hoc autem cum summis utriusque artis principibus constanter asseruit, Chirurgiam cum Medicina indissolubili vinculo junctam, neque curationem morborum internorum feliciter cessuram esse Medico, qui penitiori Chirurgiæ cognitione destitutus sit. Quibus ille studiis effecit, ut, invalescente indies Medicinæ & Chirurgiæ cultorum, hanc Academiam frequentantium, multitudine, fisci anatomici proventus in tantum accrescerent, ut ex eorum residuis, ultra sex librarum Turonensium millia, in Bibliothecæ publicæ, medicæ inprimis, augmentum, paucorum annorum spatio, impenderentur. Neque vero solius Universitatis commodis intentus, privatim quoque operationes chirurgicas, easque difficillimas, summa plerumque felicitate, vivis administravit. Suffusione laborantibus quam plurimis, extirpata lente, lucis usum restituit; calculi doloribus vexatos exemit cruciatibus atque ad optatam salutem reduxit. Vulgata tum, ex omni parte, viri præstantissimi fama principes passim atque magnates, &

a) Vid. Programma ad orationem ejus inauguralem, ab Ill. SPIELMANNO conscriptum die XXIV. OCT. MDCCLXVIII.

quotquot chronicis aliisque gravioribus morbis laborabant, induxit, ut magno ad eum numero confluerent, afflictæ valetudini opem quærentes. Ita per quindecim & quod excurrit annos summa cura latissimoque successu rei nostræ anatomicæ atque chirurgicæ præfuit, & utramque simul medendi artem continuo usu tractavit. Verum ille, dum aliorum saluti indefesso labore prospiceret, suam ipse valetudinem sensim sensimque labefactari intellexit. Itaque, deficientibus jamjam viribus & ingravescente, quod eum invaserat, malo, A. MDCCLXXXIII Professionem anatomicam cum Pathologica, utut ægerrime, commutavit. Noluit tamen cathedram, quam tot annis egregie ornaverat, protinus orbam relinquere, sed Procerum Academiæ votis & genio suo obsecundans, quantum per valetudinis rationes licebat, theatro anatomico porro præesse & docentium æque ac discipulorum conatus promovere studuit, donec perdita magis magisque valetudine, labores tandem omnes defugere & salutaris artis præsidia in se solum convertere cogeretur. Non inter postremas autem ejus pro bono publico molitiones commemorandæ nobis heic sunt, quas nova methodo adornare aggressus est, *Anatomie institutiones*, quibus ille subsecivum omne tempus tribuens, ipsam quasi naturam exscribere dissectasque & præparatas, quas oculis subjecerat, humanæ machinæ partes calamo exprimere solebat, quemadmodum schedæ innumeræ, quæ inter alia scripta ejus fratres hæredes servant, aperte testantur. Institutiones has, ut & *Commentarios physiologicos*, qui ultimam quoque limam desiderant, publica luce donasset, si vita longior & valetudo magis prospera ipsi contigisset. Non desunt tamen felicitis ingenii foetus, *Programmata publica* a)

a) Ex raris horum Programmatum observationibus paucas tantum hic obiter annotare liceat. A. 1771. *aquam labyrinthi auris*, a se repertam, ejusque vias & usus indicavit. A. 1775. *ileon lethalem* ex concretionem præternaturali recti intestini cum utero descripsit. A. 1779. *suffusionis secundariæ rarioris*, a se observatæ, curandi modum docuit. A. 1783. optimam pericula *bubonocæles* evitandi methodum indigitavit.

& *Dissertationes Anatomico - Chirurgicæ* b), sub præsidio ejus & moderamine defensionis, quæ, uti materiarum gravitate, ita eruditionis & observationum sagacissimarum apparatu sese plurimum commendant. Vivet igitur vigebitque penes nos immortalis viri memoria, qui omnem laborem suum, omnem operam studiumque, in commodis juventutis, in incremento Academiæ, in salute ægrotorum consumsit, cujus magnitudinem meritorum lectissima testatur Medicorum Chirurgorumque corona, qui, in fragilitatis humanæ solatium, e celebri ejus schola prodierunt. Testantur eadem doctrinæ, minime vulgaris, fructus, Bibliothecæ patriæ amplificatio, Principum, Magnatum, Procerum, Doctorum, Civium consensus, & quod silentio præterire piaculum esset, Musarum passim exterarum Gœttingensium, Berolinensium, Cassellianarum, Dresdensium eum alliciendi ad sese conatus. Verum enimvero, quod læti gratique recordamur, nullis ille unquam vel gravissimis sollicitationibus expugnari potuit, ut a cara ipsi patria, quam virtutum suarum splendore illustraverat, divelli se fineret. Canonicatum D. Thomæ A. MDCCLXXIV singulari Regis nostri Augustissimi beneficio, jure quod vocant primarum precum, consecutus est. Officia quæque publica, quæ, dum rebus Academiæ interesset, ipsi demandata fuerunt, summa fide atque prudentia administravit. Rectoratum bis, Decanatum medicum duodecies, Inspectoris Collegii Wilhelmitani & Marciani munus semel, Promotoris ad honores medicos quater gessit. Morbum quod attinet, cujus pertinacia demum victus est, jam ante quindecim fere annos ejus vestigia senserat. Obesiori quippe corporis habitu affectus vitamque sedentariam, quantumvis laboriosam, agens,

b) *De Hernia congenita.* A. MDCCLXXI.

De Valvula Eustachii. A. MDCCLXXI.

De Nervis duræ matris. A. MDCCLXXII.

De Calculis vesicæ urinariæ cysticis. A. MDCCLXXIV.

De Liene. A. MDCCLXXIV.

De Structura nervorum. A. MDCCLXXXII.

infensissimum in hypochondriis hostem expertus est hepatis infarctum, qui stomachum & viscera, digestionis & chylopoësi dicata, paulatim afflixit. Pervicacissimus hic morbus omnem remedium vim adeo sprexit, ut ipse, felix alias morborum chronicorum domitor, facilius ossium quam hepatis duritiem solvi, non semel profiteretur. Etenim lento gradu ad venarum portarum systema fistularumque hepaticarum angustias medicamenta perveniunt, atque eundo & redeundo virtutem fere omnem & efficaciam amittunt. Accessit identidem virulenta putridorum halituum mephitis, a cadaveribus, quæ frequenter tractabat, spirata, quæ bilis, ad putredinem pronissima, corrupta fuit. Ita repressa quidem aliquoties morbi vis, majori, per intervalla, mole increbuit. Forfan & negligentius suam ipse curabat valetudinem, qui in restituenda aliorum tenacissimus erat. Nemo sane intentius illo morborum signa & symptomata ponderare atque discutere, nemo violentiam morborum ardentius feliciusque reprimere solebat. At, in suis ipse rebus remissior, ab auscultatione ægri-tudinum suarum facile animum avertibat. Postremo exoratus ab amicis, crebris aëris, vitæ locorumque mutationibus morbi ingravescentis vim & incrementa cohibere studuit. Itaque jam A. MDCCLXXIX, Consultissimo Kochio comite, cum quo vetus illi necessitudo intercedebat, in inferiorem Germaniam iter suscepit, invisoque Butzbachii Hassorum dilectissimo fratre, Cassellas inde atque Göttingam contendit. Hic cum WRISBERGIO &, quod inprimis volupe erat, cum CAMPERO, claris anatomicis, amicos sermones contulit & celeberrimos quosque illustris hujus Lycei viros salutavit. A. MDCCLXXXII. amicissimo Kochio iterum comitatus, leniendæ ægritudini, fontem Tungrensium adiit, ubi a LIMBURGIO atque SANDBERGIO, inclytis illarum regionum medicis, omnibus humanitatis officiis exceptus, cum illustri inprimis VAN SWINDEN aliisque viris Batavis quotidianam consuetudinem aluit. Ex aquis Leodium, Leodio Bruxellas cum fido achate suo discessit. Hic præcipua Academiæ membra, officiosissimi GERARDI auspiciis, convenit, &, favente ROMBERGIO, in ce-

